

NGƯỜI LÍNH KHÔNG CÓ VŨ KHÍ

Tập truyện ngắn của Nguyễn Mạnh An Dân

Làng Văn xuất bản & phát hành, tháng 02 năm 1995

Đọc Người Lính Không Có Vũ Khí

Tiểu Đăng

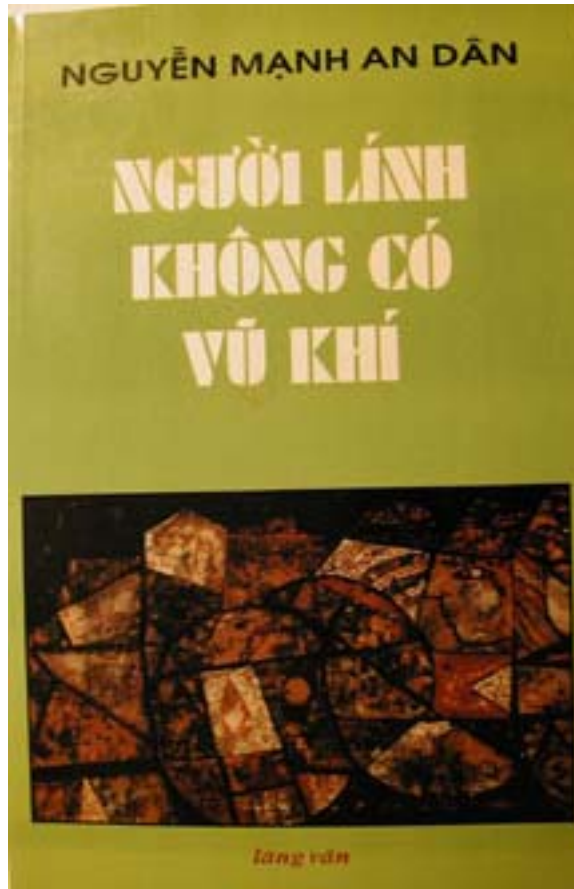
Cả tám truyện trong tập này đều hay. Hay cả về nghệ thuật lẫn nội dung. Nguyễn Mạnh An Dân viết truyện với ý thức trách nhiệm: Tố cáo cộng sản, trách cứ những người lãnh đạo phía bên này, đề cao tình nghĩa và những tấm gương tốt, nhấn mạnh vào lòng khoan dung cho những cảnh huống khó khăn...

Tựa đề Người Lính Không Có Vũ Khí có ý muốn nói "đã là chiến sĩ chống cộng, thì dù không có súng đạn, vẫn chiến đấu được" Tuy tình tiết có khác nhau, nhưng các truyện đều có ý hướng nói lên tinh thần phấn đấu với nghịch cảnh.

Có mấy truyện trong tập làm tôi thực sự xúc động. Có thể cũng vì tôi đã sống qua hoàn cảnh của nhân vật, và điều này làm cho câu chuyện thêm sống động. Có những chỗ trong hai truyện Giờ Cuối Ở Một Đơn Vị Nhỏ và Đám Hỏa Châu Le Lói, tôi vừa đọc vừa ứa nước mắt. Bồi hồi lo âu, rồi chán nản đốn đau. Cố gắng đến cùng, nhưng rồi cũng phải buông tay chịu thảm bại. Sự thảm bại mình không góp phần gây ra!

Viết truyện như vậy là thành công.

Nhưng truyện của Nguyễn Mạnh An Dân có một nhược điểm chung về nội dung. Anh nhắm vào hướng tích cực, nên các nhân vật của anh có hơi lý tưởng. Tôi nói "có hơi", vì nhìn chung, họ vẫn vẫn là những con người "sống thật", "có thể như thế thật". Nhưng nếu họ "kém dũng cảm" đi một chút, một

chút thôi, "bớt vị tha" đi một chút, một chút thôi, cho vừa đủ bình thường, thì có lẽ truyện sẽ hay hơn nữa.

Nguyễn Mạnh An Dân dùng thể truyện ngắn để viết hồi ký. Những câu chuyện, những hoàn cảnh, cả những tình tiết nữa, đều là những gì anh đã sống, không trọn thì cũng một phần.

- Những Đứa Con Vắng Mặt kể lại cuộc di tản của chính gia đình của anh; chính anh đã có mặt tại cách đơn vị chiến đấu dũng cảm nhưng tuyệt vọng trong hai truyện Giờ Cuối Ở Một Đơn Vị Nhỏ và Đám Hỏa Châu Le Lói. Rồi khi bị bắt buộc phải buông súng, anh vào tù trong hai truyện Một Chỗ Cho Ông Linh Mục và Người Lính Không Có Vũ Khí; khi mãn tù, anh ra ngoài cùng bạn sống chờ vượt biên trong truyện Làm Ăn; rồi anh ở trại tỵ nạn để nhìn thấy những cuộc Chia Tay Ngậm Ngùi giữa những người thân đầu và rớt thanh lọc; truyện cuối tập, Trọ Lý Và Thành Tù Con, có thể không dính líu đến cuộc sống thật của tác giả. Những truyện cũng được dựng rất khéo. Có điều đáng tiếc, nhân vật "thằng Út" (mười mười mấy tuổi) lại biết nói những câu đại để "*không có tình cảm thì đời còn gì đâu ông thầy. Sống như vậy đâu ra sống nữa...*"

Nhưng một vài cái không hay nhỏ không làm giảm những cái hay lớn. Tôi không dẫn riêng truyện nào, vì cả tám truyện đều có những điểm hay.■

Tiểu Đăng